

Balandžio 23-ioji – Pasaulinė knygos diena

„Norime, kad mūsų vaikai skaitytų, leiskime jiems skaityti!“ – tokiu sakiniu savo pranešimą praėjusiais metais konferencijoje „Raštingumas skaitmeniniame amžiuje“ baigė lektorė iš Turku universiteto (Suomija) Juli Anna Aerila. Pasak jos, mes dažnai žaidžiame idėjomis, kaip skaitymą padaryti patraukliu, kaip įtraukti vaikus į skaitymo procesą, tačiau pamirštame, kad skaitymas yra procesas, kuriam dažniausiai reikia labai mažai: geros knygos, skaitytojo ir patogios vietos. Net ir vieta yra labai reliatyvus dalykas – juk dažnai tenka matyti žmones, kurie skaito troleibusuose, stotelėse, parkuose, pietaudami. Kai knyga įtraukia, niekas netrukdo skaityti.

Todėl šiomet, minėdami Pasaulinę knygos dieną mes kviečiame tiesiog skaityti! Skaityti tai, kas mums patinka, kas mus įkvepia ir dėl ko mes nepastebime, kas vyksta aplinkui mus. Pradėkime dieną su knyga! Knygos skaitymas savo malonumui dažnai pamiršamas, nes knyga tampa mokymuisi, tobulėjimui, pažinimui reikalingu šaltiniu. Visų dalykų mokytojai, kviečiame jus leisti savo mokiniams atsinešti savo mėgstamą knygą ir vieną balandžio 23-iosios dienos pamoką ją skaityti (skaitantis mokytojas – puikus pavyzdys vaikams).

„Augu skaitydamas“ praėjusiais metais savaitę iki Pasaulinės knygos dienos savo *facebook* puslapyje pasidalijo plakatu apie skaitymo naudas mažiausiems šeimos nariams bei keletu patarimų. Plakatas keliavo *facebook* erdve ir balandžio 23 dieną jį buvo matę apie 90 tūkstančių fb vartotojų.

Turbūt žinote, kad geriausius dalykus padarome mes patys? Todėl šiomet, balandžio 23-ąją vėl kviečiame švęsti! Švęskime ne dieną ir ne naktį, o Pasaulinę knygos parą. Kviečiame jungtis visus norinčius bei galinčius – mokyklas, bibliotekas, knygynus, kavines, mokinius ir mokytojus, žmones, vaikus ir tėvus, senelius, dainininkus, nuomonės formuotojus, žmones iš televizijos, radijo ir iš parlamento. Kviečiame siūlyti idėjas – įdomiausias, neįprastas, keistas ir gal net pakvaišusias – gal būtent jūsų pasiūlyta dienos minėjimo idėja bus verta specialaus prizo?

Skaitytojai, rašytojai, leidėjai, visi knygos mylėtojai, bruzdėkime, organizuokime renginius, skaitykime visur, kur randame patogią vietą, užgrobkime eterį savo knygomis ir pokalbiais apie jas, dovanokime tiems,

kuriems šiandien knygą įsigyti yra sunkiau, fotografuokime skaitančius. Mėgausimės #knygosdiena!

Balandžio 23-ąją UNESCO iniciatyva pasaulis mini Pasaulinę knygos ir autorių teisių dieną. Pirmąkart ji buvo paminėta 1995 metais (Didžiojoje Britanijoje dėl įvairių šventinių sutapimų Knygos diena diena yra švenčiama pirmąjį kovo ketvirtadienį). Kodėl balandžio 23? Ši diena susijusi su dviem didžiais pasaulio rašytojais – balandžio 23 mirė Ispanijos rašytojas Migelis de Servantesas, o Viljamas Šekspyras gimė 1564 balandžio 23, mirė tą pačią dieną 1616 metais. Kasmet šią dieną UNESCO paskelbia vieną miestą Pasaulio knygų sostine. 2018-ųjų Pasaulio knygų sostine paskelbta Graikijos sostinė Atėnai – nuo 2018-ųjų iki 2019-ųjų balandžio 23 dienos knygos karaliaus ten.

Ispanai šią dieną pažymi 48 valandų trukmės Migelio de Servanteso skaitymo maratonu (*readathon*). Daugybė žmonių visoje Ispanijoje skaito jo žymiausią kūrinį „Don Kichotas“. Į skaitanačių bendruomenę jungiasi ne tik mokiniai, studentai, bet ir žymiausi šalies žmonės, politikai. Tą pačią dieną Madride įteikiamas ir svarbiausias literatūros apdovanojimas ispanų kalba rašančiam rašytojui – Servanteso premija. Katalonai šią dieną švenčia miesto globėjo – švento Jurgio dieną, kurios tradicija – dovanoti knygą ir rožę. Tokią tradiciją Pasaulinei Knygos dienai paminėti perėmė ir Lenkijos miestas Krokuva.

Didžiojoje Britanijoje ši šventė (šiemet atšvęsta kovo pirmąją) išaugo į didžiulį visos šalies judėjimą – skaitytojai kviečiami skaityti mėgstamas knygas, pasakoti apie jas, kurti istorijas, iliustracijas, pažindintis su rašytojais, iliustruotojais, knygų charakteriais. Daugybė įvairios medžiagos yra pasiekama kiekvienam išmaniuosiuose įrenginiuose. Daugiausiai šios dienos renginių yra skirti vaikams, tačiau balandžio 23 Didžioji Britanija, Airija ir JAV švenčia Pasaulinę knygos naktį, kurios auditorija – suaugusieji. Įvairiausi renginiai knygynuose, bibliotekose, susitikimai (net pasimatymai!) su rašytojais, knygų protmūšiai. Ne mažiau svarbu, jog tą dieną žmonės yra kviečiami dovanoti knygas tiems, kurie turi sudėtingesnes galimybes įsigyti ir turėti savo knygą – senelių namų gyventojams, mamoms ir jų vaikams mamos ir vaiko namuose, kalėjimuose, socializacijos centruose gyvenantiems žmonėms.